

EDUSKUNNAN VASTAUS 47/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle eläkelaitosten vakavaraisuutta koskevien säännösten muuttamiseksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä eläkelaitosten vakavaraisuutta koskevien säännösten muuttamiseksi (HE 9/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 4/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 10 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 219/2011, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 901/2008 kumotun 23 §:n tilalle uusi 23 § seuraavasti:

10 §

Vakavaraisuusrajan laskeminen

Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja lasketaan kertomalla eläkelaitoksen vastuuvelka seuraavasta kaavasta saatavalla arvolla p , joka on kuitenkin vähintään 0,05:

$$p = \frac{1 + (k + C b - \lambda) / 100}{1 + (\mu - \alpha \sigma) / 100} - 1$$

$$\text{missä} \quad \mu = \sum_i \beta_i m_i$$

$$\sigma_0 = \sqrt{\sum_{i,j} \beta_i \beta_j s_i s_j r_{ij} + \lambda^2 S^2}$$

$$\sigma = \sqrt{\sigma_0^2 + \sigma_d^2 + 2\rho \sigma_0 \sigma_d}.$$

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa vastuuvelasta vähennetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton lisävakutusvastuu, eläkesäätiölain

43 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 3 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 3 momentin mukainen tasoitust määrä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.

Kaavassa β_i on 6 §:n mukaiseen sijoitusryhmään i kuuluvien sijoitusten osuus eläkelaitoksen sijoitusten yhteismäärästä, missä kuitenkin sijoitusryhmän IV ensimmäisen alaryhmän osuudesta vähennetään luku λ . Sijoitusryhmän i tuoton odotusarvosta (m_i), hajonnasta (s_i), sijoitusryhmien i ja j välisistä korrelaatioista r_{ij} , vakuutusliikkeen hajonnasta (σ_d) ja vakuutusliikkeen ja sijoitustuottojen korrelaatiosta (ρ) säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Kaavassa k on vastuuvelan laskemisessa käytetty diskonttauskorko ja b on laskentahetkeä seuraavana päivänä voimassa oleva työntekijän eläkelain 171 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkevastuun täydennyskerroin. Työntekijän eläkelain 168 §:n 2 momentissa tarkoitettu osaketuottosidonnaisuuden aste λ on 0,1. Eläkelaitoksen osaketuottojen poikkeama eläkelaitosten osaketuottojen keskimäärästä (S) saa kaavassa arvon 4,5 prosenttia ja valittuun riskitasoon perustuva kerroin a saa arvon 1,96. Kertoimen C arvo kaavassa on 0,5.

23 §

Poikkeukselliset olosuhteet

Finanssivalvonta seuraa finanssimarkkinoiden kehitystä ja arvioi sen vaikutusta eläkelaitosten vakavaraisuuteen. Jos finanssimarkkinoilla ilmenneiden poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi eläkelaitosten keskimääräinen vakavaraisuus on laskenut merkittävästi tai uhkaa nopeasti ja merkittävästi laskea, Finanssivalvonnan tulee viipymättä tehdä tästä ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, sosiaali- ja terveysministeriön saatua 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, että Finanssivalvonta voi pidentää työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 1 momentissa, eläkesäätiölain 48 d §:n 2 momentissa, vakuutuskassalain 83 e §:n 2 momentissa ja merimieseläkelain 209 §:n 1 momentissa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman toteuttamiselle asetettua määräaika, siten että se päättyy viimeistään kolmen vuoden kuluttua asetuksen antamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laskettaessa vakavaraisuusrajaa 10 §:n 2 momentin mukaisesti Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Eteran vastuuvelasta vähennetään tasoitust määrää se määrä, joka luetaan Eteran vakavaraisuuspääomaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 16 §:ää sovellettaessa.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, 14 §:n 1—3 momentti, 7 luvun otsikko sekä 16—20, 23, 29 ja 29 e §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentti laissa 212/2009, 14 §:n 2 momentti sekä 16, 23 ja 29 § laissa 524/2008, 17, 18 ja 20 § laissa 1120/2006, 19 § osaksi laissa 1120/2006 ja 29 e § laeissa 524/2008 ja 221/2011, sekä

lisätään lakiin uusi 16 a—16 e § seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

— — — — —
Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5, 7 ja 8 §:ää, 10 §:n 2 kohtaa ja 11 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1—22 ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 ja 10—12 §:ää.
— — — — —

14 §

Vastuovelka

Työeläkevakuutusyhtiön vakuutussopimuksesta aiheutuva vastuu kirjataan vastuovelaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu.

Vakuutusmaksuvastuu vastaa tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten pääoma-arvoa siltä osin kuin yhtiölle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös työntekijän eläkelain 169 §:n 3 mo-

mentin mukaisia vakuutusmaksun alennuksia tai muita vastaavia etuja varten ja jäljempänä sanottujen tappioiden peittämistä varten varattua vastuuta, joka jakautuu vakuutuksenottajille ositettuun (*ositettu lisävakuutusvastuu*) ja osittamattomaan osaan (*ositamaton lisävakuutusvastuu*). Ositettua lisävakuutusvastuuta saadaan käyttää vain työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin vakuutusmaksun alennuksiin tai muihin vastaaviin etuihin. Vakuutusmaksuvastuuta lisäävää tai vähentävää osittamatonta lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä siltä osin kuin yhtiölle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti, sekä runsavahinkoisten vuosien varalta vastuuoipillises- ti laskettavaa tasoitusmäärää.
— — — — —

7 luku

Vakavaraisuuspääoma

16 §

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla työeläkevakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset siten kuin siitä 16 a—16 e §:ssä säädetään. Tällöin työeläkevakuutusyhtiön vastuuvasta vähennetään 14 §:n 2 momentissa tarkoitettu osittamaton lisävakuutusvastuu sekä mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu tasoitusmäärä.

Vakavaraisuuspääomaan sisältyvä tasoitusmäärä on tarkoitettu vakuutusliikkeen tappioiden peittämiseen. Vakavaraisuuspääoman muut erät kuin tasoitusmäärä on tarkoitettu ensisijaisesti muiden kuin vakuutusliikkeen tappioiden peittämiseen.

16 a §

Vakavaraisuuspääomaan luettavat erät

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaan luetaan:

1) maksettu osakepääoma tai maksettu pohjarahasto ja takuupääoma 16 c §:ssä säädettyin rajoituksin;

2) yhtiön hakemuksesta, Finanssivalvonnan suostumuksella, kun 25 prosenttia osakepääomasta tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä on maksettu, puolet maksamatta olevasta osakepääoman määrästä tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä 16 c §:ssä säädettyin rajoituksin;

3) sidotun ja vapaan oman pääoman rahastot;

4) tilikauden ja edellisten tilikausien voitto;

5) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja mainitun luvun 15 §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset varaukset;

6) osittamaton lisävakuutusvastuu;

7) tasoitusmäärä;

8) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena;

9) yhtiön hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella täysin maksettu pääoma yhtiön vähintään viideksi vuodeksi tai vähintään viiden vuoden irtisanomisajalla ottamasta pääomalainasta 16 b §:ssä säädettyin ehdoin ja 16 c §:ssä säädettyin rajoituksin;

10) yhtiön hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella muut edellä esitettyihin eriin rinnastettavat erät.

16 b §

Pääomalainaa koskevat erityiset ehdot

Jotta 16 a §:n 9 kohdassa tarkoitettu pääomalaina voidaan laskea osaksi vakavaraisuuspääomaa, sen tulee täyttää vakuutusyhtiölain 15 luvun 2 §:ssä säädettyt ehdot. Lisäksi:

1) muussa tapauksessa kuin työeläkevakuutusyhtiön purkautuessa tai konkurssissa lainan pääoma saadaan palauttaa edellyttäen, että yhtiö pääoman palauttamisen jälkeen täyttää tämän luvun mukaiset vakavaraisuusvaatimukset;

2) lainasopimus ei saa sisältää määräystä, jonka mukaan muissa oloissa kuin työeläkevakuutusyhtiötä purettaessa tai konkurssissa velka on maksettava takaisin ennen sovittua eräpäivää; ja

3) lainasopimusta voidaan muuttaa vain työeläkevakuutusyhtiön hakemuksesta Finanssivalvonnan luvalla.

16 c §

Vakavaraisuuspääomaan luettavia eriä koskevat rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaan saa lukea seuraavia eriä yhteensä enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia vakavaraisuuspääomasta tai kahdesta kolmasosasta vakavaraisuusrajaa, sen mukaan kumpi on alhaisempi:

1) 16 a §:n 9 kohdassa tarkoitetut pääomalainat; ja

2) 16 a §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut, sellaiset osakeyhtiölain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetut osakkeet, joiden oikeus jako-osattomaan hyvitykseen muodostuu tilikausittain ja siirtyy maksettavaksi sellaisten tilikausien osalta, joilta yhtiön tilinpäätös ei osoita voitonjakokelpoisia varoja, seuraavan voitonjakokelpoisia varoja osoittavan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen.

Edellä 16 a §:n 2 kohdassa tarkoitettua maksamatta olevaa määrää saa lukea vakavaraisuuspääomaan enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia vakavaraisuuspääomasta tai kahdesta

kolmasosasta vakavaraisuusrajaa, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 1 momentissa luetelluista eristä 1 kohtaan sisältyviä määräajaksi otettuja pääomalainoja ja sellaisia 2 kohtaan sisältyviä osakkeita, joita koskee osakeyhtiölain 15 luvun 10 §:ssä tarkoitettu yhtiöjärjestyksen lunastusmääräys, saa yhteensä lukea vakavaraisuuspääomaan enintään määrän, joka vastaa 25 prosenttia vakavaraisuuspääomasta tai kahdesta kolmasosasta vakavaraisuusrajaa, sen mukaan kumpi on alhaisempi. Vakavaraisuuspääomaan luettavaa pääomalainojen määrää vähennetään tasaisesti kulkakin alkavalta vuodelta, jos lainan jäljellä oleva laina-aika on vähemmän kuin viisi vuotta.

16 d §

Vakavaraisuuspääomasta vähennettävät erät

Vakavaraisuuspääomasta on vähennettävä seuraavat erät:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;
- 2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;
- 3) voitonjakona jaettavaksi esitetty osa yhtiön vapaasta omasta pääomasta;
- 4) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;
- 5) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä;
- 6) vieraasta sitoumuksesta annetut pantit ja kiinnitykset;
- 7) yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden, osuuksien, vastuudebenttuurien, pääomalainojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, jollei yhtiöön sovelleta vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettua valvontaa, ja yhtiön omistukset täyttävät vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitetun omistusyhteyden taikka vaihtoehtoisesti vähentämiseen voidaan soveltaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuuden laskemisesta erikseen säädettyä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää.

16 e §

Finanssivalvonnan toimivaltuudet

Finanssivalvonta voi vaatia, että 16 a §:ssä tarkoitettujen vakavaraisuuspääomaan sisältyvien erien arvoa alennetaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 24 §:n mukaista laskelmaa laadittaessa erityisesti silloin, kun näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadinta-ajankohdan välillä.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä joko osittain tai kokonaan kieltää työeläkevakuutusyhtiötä lukemasta 16 a §:n 8 kohdassa tarkoitettua erää osaksi yhtiön vakavaraisuuspääomaa.

17 §

Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Työeläkevakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

18 §

Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakautusvastuuseen

Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä (*vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä*), työeläkevakuutusyhtiön on sanotusta vuodesta lukien siirrettävä vuosittain ositettuun lisävakautusvastuuseen määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla yhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos ylityk-

sen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön vakavaraisuuspääoma palautuu enimmäismäärää pienemmäksi.

Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on suurempi kuin vakavaraisuusraja, yhtiö voi siirtää 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ositettuun lisävakautusvastuuseen enintään työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla lasketun määrän.

Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja tai vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma, siirto ositettuun lisävakautusvastuuseen on kielletty.

19 §

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuden järjestäminen

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla, ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

20 §

Taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen asemansa tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma, on viipymättä toimitettava Finans-

sivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää kolmen kuukauden kuluessa vähimmäismääränsä. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaa enintään kolmella kuukaudella.

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa jakaa voittoa, jos sen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja tai vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma tai yhtiö ei täytä vastuvelan kattamista koskevia vaatimuksia taikka tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön.

Voittoa ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voittonjako johtaa siihen, että vakavaraisuuspääoma vähenee 1 momentissa säädettyä pienemmäksi, että yhtiöstä tulee maksukyvytön tai siihen, että vastuvelan kate ei täytä laissa säädettyjä vaatimuksia.

29 §

Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella sulautua toiseen työeläkevakuutusyhtiöön, luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle tai jakautua siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos Finanssivalvonta katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. Finanssivalvonnalle on suostumuksen hakemisen yh-

teydessä toimitettava luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja sen katteesta sekä vakavaraisuuspääomasta laadittu laskelma. Finanssivalvonnalla on oikeus liittää suostumukseensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

Muutoin sulautumiseen, jakautumiseen ja vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan vakuutusyhtiölain 19 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—19 §:ää, 20 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—17 §:ää sekä 21 luvun 1—5 ja 8—11 §:ää, 12 §:n 3 momenttia ja 13—16 §:ää.

Sulautumisen, vakuutuskannan luovutuksen ja jakautumisen yhteydessä luovutettavan vakuutuskannan mukana siirtyy vastaanottavaan yhtiöön vakuutuksenottajille 21 §:n mukaan kuuluvista yhtiön varoista se osa, joka vastaa luovutettavaa vakuutuskantaa.

Finanssivalvonnalla on pyydettävä 1 momentissa tarkoitettua hakemuksesta Kilpailuviraston lausunto, jos hakemuksessa tarkoitettu järjestely kuuluu kilpailunrajoituksista annetussa laissa tarkoitettun yrityskauppalvonnallaan piiriin.

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä vakavaraisuuspääoma

Työeläkevakuutusyhtiöstä on luovutettava osittamatonta lisävakautusvastuuta määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkelaitoksessa sellaisen sijoitusjakauman, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä (*siirtyvä vakavaraisuuspääoma*).

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella säädetään Finanssivalvonnalla esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävää vastuuvelasta. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaisena.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asetus annetaan neljä kertaa kalenterivuodessa maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja joulukuun loppuun

mennessä tulevaksi voimaan lähinnä seuraavan huhtikuun, heinäkuun, lokakuun ja tammikuun alusta. Finanssivalvonnalla on kalenterivuositain helmikuun, toukokuun, elokuun ja marraskuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle esitys 2 momentissa tarkoitettua prosenttiosuuden vahvistamisesta.

Siirtyvän vakavaraisuuspääoman määränä käytetään sitä 2 momentissa tarkoitettua asetuksella säädettyä prosenttiosuutta, joka on voimassa, kun vakuutuskannan luovuttamista koskeva sopimus tehdään.

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön vakavaraisuuspääomasta. Laskettaessa luovutettavan vakuutuskannan osuutta työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta on yhtiön vakavaraisuuspääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Mualla laissa säädetyllä työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan 16 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaa. Muualla laissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärällä tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan kahta kolmasosaa työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusrajoista. Muualla laissa säädetty puolet työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärästä tarkoittaa tämän lain tultua voimaan 17 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimusta.

Vakuutusyhtiölain (521/2008) 25 luvun 9 §:n 1 momentin 3 kohtaa sovellettaessa tämän lain 17 §:ää sovelletaan sellaisena kuin se oli voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta luetaan 16 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuuspääomaan enintään määrä, joka saadaan kertomalla 130 prosenttia muiden työeläkevakuutusyhtiöiden tasoitusmäärän keskimääräisestä työkyvyttömyyseläkeosasta suhteessa vakuutettuihin palkkoihin Eteran vakuutettujen palkkasummalla. Vuosina 2013—2017 Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta luetaan vakavaraisuuspääomaan kuitenkin aina vähintään määrä, joka on muiden työeläkevakuutusyhtiöiden tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosien yhteismäärän suhde muiden työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävien vastuuvelkojen yhteismäärään kerrottuna Eteran vakavaraisuusrajan laskennassa käytettä-

vän vastuuvelan määrällä. Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta vakavaraisuuspääomaan luettava määrä voi kuitenkin olla enintään Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosan suuruinen.

Mitä 4 momentissa säädetään, ei sovelleta siitä vuodesta alkaen, jolle ei enää vahvisteta työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua täydennysmäärää.

Edellä 16 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuuspääomaan ei Eteran tasoitusmäärästä lueta sosiaali- ja terveysministeriön työntekijän eläkelain voimaanpanolain 5 §:n 4 momentin nojalla vahvistamien laskuperusteiden mukaisia erityisiä erä hoitokustannuskuormitusta ja maksutapioita varten.

Laki

eläkesäätiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläkesäätiölain (1774/1995) 48 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1323/1997, 1210/1998 ja 85/1999,
muutetaan 6 §:n 3 momentti, 6 luvun otsikko, 45 §:n 4 ja 5 momentti, 48 a—48 d ja 88 §, 100 §:n 1 momentti, 100 a §:n 2 momentti sekä 116, 119 ja 121 §,
sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 3 momentti laissa 222/2011, 6 luvun otsikko laissa 1323/1997, 45 §:n 4 ja 5 momentti laissa 85/1999, 48 a § laeissa 391/2006 ja 1122/2006, 48 b § laissa 1122/2006, 48 c § laeissa 1122/2006 ja 222/2011, 48 d § laeissa 85/1999 ja 1122/2006, 88 § osaksi laeissa 1323/1997, 421/2003 ja 251/2006, 100 §:n 1 momentti laissa 942/2000, 100 a §:n 2 momentti laissa 251/2006, 116 § osaksi laeissa 1323/1997 ja 421/2003 sekä 119 ja 121 § osaksi laissa 1323/1997, sekä
lisätään lakiin uusi 48 g § seuraavasti:

6 §

— — — — —
Jos A- tai B-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 tai 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*yligate*)

saadaan siirtää toisen osaston eläkevastuun katteeksi. Varojen siirto B-osastolta edellyttää Finanssivalvonnan suostumusta. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajausta. Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.
— — — — —

6 luku

Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä vakavaraisuuspääoma

45 §

Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädettyin edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että A-osaston eläkevastuu on katettu 47 §:n mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Jos A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle saa jäädä vastuuvajasta. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

48 a §

B-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla työntekijän eläkelain mukaisen toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät sanotusta vakuutustoi-

minnasta johtuvat velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset, siten kuin siitä 2—7 momentissa säädetään ja 7 momentin nojalla tarkemmin määrätään. Eläkevastuun määrää laskettaessa ei oteta huomioon 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta.

Eläkesäätiön vakavaraisuuspääomaan luetaan seuraavat erät:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;
- 2) kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset;
- 3) lisävakuutusvastuu;
- 4) omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä;
- 5) työnantajan lisämaksuvelvollisuuden perustuva erä, joka on enintään 4 prosenttia eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien palkkasummasta, edellyttäen että erä täyttää 48 g §:ssä asetetut vaatimukset;
- 6) eläkesäätiön hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella muut 1—5 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

AB-eläkesäätiössä voidaan 2 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohdan mukaiset erät lukea vakavaraisuuspääomaan siltä osin kuin ne eläkesäätiön kirjanpidon mukaan kuuluvat B-osastolle tai ovat B-osaston omaisuutta.

Vakavaraisuuspääomasta vähennetään:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;
- 2) taseen kirjanpitoarvojen ja omaisuuden käypien arvojen positiivinen erotus;
- 3) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä.

AB-eläkesäätiössä 4 momentissa luetellut erät vähennetään vakavaraisuuspääomasta siltä osin kuin ne eläkesäätiön kirjanpidon mukaan kuuluvat B-osaston taseeseen tai ovat B-osaston velvoitteita.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 2 momentin 4 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettut joukko-velkakirjat ja vastaavat muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan arvostaa eläkesäätiön

vakavaraisuuspääomassa niiden käyvästä arvosta poikkeavasti.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakavaraisuuspääomaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

48 b §

Työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta huomioon ottaen vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Eläkesäätiön vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

48 c §

Eläkesäätiön tulee siirtää vuotuinen sijoitustoiminnan tulos 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi eläkesäätiö voi siirtää lisävakuutusvastuuseen 6 §:n mukaista ylikatetta A-osastolta. Sijoitustoiminnan tuloksen ja ylikatteen siirtämisen jälkeen lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa tai purkaa kannatusmaksuilla siten kuin 2—7 momentissa säädetään. Eläkesäätiö voi purkaa lisävakuutusvastuuta myös vakavaraisuuspääoman ylitteen palautuksena siten kuin 45 §:n 4 momentissa säädetään.

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa kannatusmaksuilla vakavaraisuusrajan nelinkertaiseen määrään (*vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä*) saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden sekä vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työ-

eläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla annettuihin eläkevastuun laskuperusteisiin.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, lisävakuutusvastuuta ei saa purkaa kannatusmaksujen alentamiseen. Jos vakavaraisuutta ei voida muulla tavoin vahvistaa, lisävakuutusvastuuta on kartutettava kannatusmaksuilla. Jos vakavaraisuuspääoma kuitenkin alenee 1 momentin mukaisen sijoitustoiminnan tappion siirtämisen jälkeen alle vakavaraisuusrajan, lisävakuutusvastuuta on kartutettava kannatusmaksuilla vakavaraisuusrajaan saakka.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, lisävakuutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava kannatusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkesäätiön on järjestettävä toimintansa siten, että vakavaraisuuspääoman määrä alenee enimmäismääränsä pienemmäksi.

Tätä pykälää sovellettaessa vakavaraisuuspääomasta vähennetään 48 a §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettu työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä.

48 d §

Eläkesäätiön hallituksen tulee vahvistaa osana sijoitussuunnitelmaa kannatusmaksujen käyttämistä vakavaraisuuden tukemiseen koskeva riskienhallintasuunnitelma viideksi vuodeksi. Vakavaraisuuden heikentyessä kannatusmaksujen korotustarve ei saa muodostua niin suureksi, että se vaarantaisi työnantajan maksukyvyn. Suunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle. Eläkesäätiön on laadittava uusi suunnitelma, jos Finanssivalvonta katsoo, ettei riskienhallintasuunnitelmaa voida toteuttaa. Eläkesäätiön

hallituksen tulee soveltaa suunnitelmaa vuotuisen kannatusmaksutason asettamisessa.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi eläkesäätiön taloudellisen aseman tervehdytämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma ylittää kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vähimmäispääomavaatimus, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma ylittää kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden kuluessa vähimmäispääomavaatimuksen. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaika enintään kolmella kuukaudella.

Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 1—3 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisesta ja toimittamisesta.

48 g §

Voidakseen lukea vakavaraisuuspääomaan 48 a §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisen työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän, eläkesäätiön tulee kuvata 48 d §:n mukaisessa riskienhallintasuunnitelmassa mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkesäätiön sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan kannatusmaksuilla tai kannatusmaksujen alennuksia rajoitetaan.

Työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkesäätiön tulee seurata riskienhallintasuunnitelmassa erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkesäätiö ei voi lukea mainittua erää

vakavaraisuuspääomaan, jos eläkesäätiön toiminta ei vastaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Luettuaan vakavaraisuuspääomaan työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän eläkesäätiön on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän keskimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkesäätiön vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavaraisuuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeama lisää merkittävästi eläkesäätiön toiminnan riskejä, eläkesäätiön tulee rajoittaa lisävakuutusvastuun käyttöä kannatusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 23 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

88 §

Jo alkaneet eläkkeet sekä eläkesäätiön sääntöjen mukaan määrättävät vastaiset eläkkeet ja muut etuudet, jotka perustuvat ennen selvitystilan alkamista jatkuneisiin vakuutussuhteisiin, on turvattava ostamalla niitä vastaava etuus toisesta vakuutuslaitoksesta. Jos toimintapiiriin kuuluvan tai kuuluneen henkilön, eläkkeen tai muun etuuden saajan osuus eläkevastuuta vastaavista varoista on Finanssivalvonnan vahvistamaa enimmäismäärää pienempi, voidaan se maksaa hänelle kertasuorituksena.

Eläkesäätiön, jonka purkamisen syynä on ollut työnantajan toiminnan lopettaminen ja vakuutussuhde on päättynyt vuoden kuluessa ennen toiminnan lopettamista, on turvattava myös tällaiseen vakuutussuhteeseen perustuvat oikeudet 1 momentin mukaisesti.

Jos 1 momentissa tarkoitettua sopimusta etuuksien ostosta ei kohtuullisin ehdoin saada aikaan, on varat eläkevastuuosuuksien mukaisessa suhteessa jaettava niille, joilla eläkesää-

tiön sääntöjen perusteella on niihin oikeus. Varojen jakoon on haettava Finanssivalvonnan hyväksyminen.

Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuskien täysimääräiseen turvaamiseen, on varat ensisijaisesti käytettävä jo eläkkeellä olevien henkilöiden alkaneiden eläkkeiden sekä heidän ja heidän edunsaajiensa vastaisten eläkkeiden ja muiden etuuskien turvaamiseen. Se määrä eläkesäätiön varoista, jolla säätiön toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuskista aiheutuva eläkevastuu on katettu 47 tai 146 §:n säännösten vähimmäisvaatimusten mukaisesti, on kuitenkin käytettävä sanottujen henkilöiden etuuskien turvaamiseen. Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuskien turvaamiseen 47 tai 146 §:n mukaisesti, varat käytetään sanottujen etuuskien turvaamiseen mainituissa lainkohdissa säädettyjen kattamisvaatimusten mukaisessa suhteessa.

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle 78 §:n 1 momentissa tarkoitettua tilanteessa työntekijän eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuskia vastaava etuus 1 momentissa tarkoitettua vakuutuslaitoksesta 48 a §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuspääomaa on siirrettävä vähintään vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma on suurempi kuin vakavaraisuusrajaa vastaava määrä, vakavaraisuuspääoma siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai sosiaali- ja terveysministeriön 6 momentissa tarkoitettulla asetuksella säädetty määrä, sen mukaan kumpi näistä määristä on suurempi.

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle työntekijän eläkelain mukainen etuus 100 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa vakavaraisuuspääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa Finanssivalvonnan esityksestä vakuutustoiminnan luovutuksissa noudatettavan siirtyvän vakavaraisuuspääoman

prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettua asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vakuutustoiminnan luovuttamista koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä, eläkesäätiöstä luovutettava vakavaraisuuspääoma määritetään tämän momentin mukaan ja eroavan työnantajan on täydennettävä siirtyvä vakavaraisuuspääoma siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaan määrätyn vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus vakavaraisuuspääomasta, eläkesäätiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus vakavaraisuuspääomasta, ja eroavan työnantajan on täydennettävä luovutettavaa vakavaraisuuspääomaa siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vakuutustoiminnan osuutta eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on eläkesäätiön vakavaraisuuspääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän eläkevastuun määrittelystä.

Siirrettäessä vakavaraisuuspääomaa 5 ja 6 momentin mukaisesti siirrettävän vakavaraisuuspääoman tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava vakuutuslaitos voi lukea vakavaraisuuspääomaansa.

Mitä 5—7 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutustoiminnan osittaiseen luovuttamiseen. Mainittuja momenttien säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta vakuutustoiminnan luovuttamiseen jakautumisessa, joka tapahtuu 100 §:n mukaisesti.

Jos selvitystilassa olevalle B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu, ve-

lat suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset täytetty, voidaan erotusta vastaavat varat palauttaa työnantajalle.

Jos selvitystilassa olevalle A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu, velat suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset täytetty, voidaan nämä varat palauttaa työnantajalle tai käyttää eläkkeen ja muiden etuuksien saajien sekä toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksien turvaamiseen tai eläkesäätiön säännöissä määrättyllä muulla tavalla.

Mitä 1 momentissa säädetään varojen maksamisesta kertasuorituksena sekä mitä 2—4 momentissa säädetään, ei sovelleta työntekijän eläkelain mukaiseen toimintaan.

100 §

Eläkesäätiö (*sulautuva eläkesäätiö*) voi Finanssivalvonnan suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen eläkesäätiöön (*vastaanottava eläkesäätiö*) siten, että sulautuvan eläkesäätiön vakuutustoiminta, joka käsittää eläkevastuun, muut velat ja varat, siirtyy ilman selvitysmenettelyä vastaanottavalle eläkesäätiölle. Eläkesäätiö (*luovuttava eläkesäätiö*) voi niin ikään luovuttaa Finanssivalvonnan suostumuksella vakuutustoimintansa toiselle eläkesäätiölle, vakuutuskassalain (1164/1992) mukaiselle eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*), jolloin on otettava huomioon, mitä tämän lain 88 §:n 6 momentissa säädetään vakavaraisuuspääomaan siirtämisestä. Eläkesäätiö (*jakautuva eläkesäätiö*) voi myös Finanssivalvonnan suostumuksella jakautua selvitysmenettelyittä luovuttamalla vakuutustoimintansa tai sen osan perustettavalle eläkesäätiölle (*vastaanottava eläkesäätiö*) tai perustettaville eläkesäätiöille, jos eläkesäätiössä työnantajana oleva osakeyhtiö jakautuu osakeyhtiölain 17 luvun 1 §:n mukaisesti.

100 a §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työntekijän eläkelain mukaista vakuutustoimintaa, vastuuta ja vakuutuskantaa tulee vastaanotettavaa vakavaraisuuspääomaa olla vähintään 88 §:n 6 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 48 b §:n 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän työnantajan on täydennettävä vakavaraisuuspääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

1) noudatetaanko eläkesäätiön kirjanpidossa 117 §:ssä tarkoitettua työnantajakohtaista vai tasaavaa järjestelmää;

2) miten kannatusmaksut määrätään, jos eläkesäätiön kirjanpidossa noudatetaan tasaavaa järjestelmää;

3) miten vapaaehtoisia lisäetuuksia myöntävän eläkesäätiön kirjanpidossa kirjataan eläkevastuu sellaisen toimintapiiriin kuuluvan henkilön osalta, joka on ollut useamman eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palveluksessa;

4) milloin työnantajan on erottava tai tultava erotetuksi eläkesäätiöstä sekä eroavan tai erotetun työnantajan velvollisuudet eläkesäätiötä kohtaan sekä erityisesti työnantajan velvollisuutta täydentää vakavaraisuuspääomaa 88 §:n 6 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa;

4 a) eläkesäätiöön liittyvän työnantajan velvollisuudesta täydentää 100 a §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa vakavaraisuuspääomaa;

5) miten muut työnantajat vastaavat eroavan tai erotettavan työnantajan vakavaraisuuspääomaa koskevista velvoitteista, jos eroava tai erotettava työnantaja on maksukyvytön; sekä

6) miten työnantajien osuus 45 §:ssä tarkoitettua ylikatteesta lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta

siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työnantajat.

119 §

Eläkevastuun kattamista koskevia 46 ja 47 §:n säännöksiä on sovellettava työnantajakohtaisesti sellaisessa yhteiseläkesäätiössä, joka noudattaa kirjanpidossaan työnantajakohtaista järjestelmää.

Mitä 48 b ja 48 c §:ssä säädetään vähimmäispääomavaatimuksesta, vakavaraisuusrajan ja siirrosta lisävakutusvastuuseen, noudatetaan työnantajakohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattavassa yhteiseläkesäätiössä työnantajakohtaisesti. Mitä 48 d §:ssä säädetään Finanssivalvonnalle toimitettavista suunnitelmista, noudatetaan kirjanpitojärjestelmästä riippumatta eläkesäätiökohtaisesti.

121 §

Mikäli yhteiseläkesäätiössä jonkin työnantajan 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toi-

sen työnantajan eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuuvajasta.

Siirrettäessä varoja työnantajalta toiselle B-yhteiseläkesäätiössä ja AB-yhteiseläkesäätiön B-osastossa edellytetään, että siirtävän työnantajan osuus eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta ylittää siirron jälkeen vakavaraisuusrajan kaksinkertaisen määrän.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Mitä muualla laissa säädetään eläkesäätiön toimintapääomasta, koskee tämän lain tultua voimaan eläkesäätiön vakavaraisuuspääomaa.

Eläkesäätiön vakavaraisuuspääoman 48 a §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun erän enimmäismäärää voidaan korottaa siten, että eläkesäätiön vakavaraisuus suhteessa työeläkevakuutusyhtiöiden keskimääräiseen vakavaraisuuteen on lain voimaantullessa sama kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2012. Korotettu enimmäismäärä pysyy samansuuruisena suhteessa vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävään eläkevastuuseen lain voimaantulosta 31 päivään joulukuuta 2017 saakka. Tämän jälkeen korotuksen määrä alenee vuosittain tasasuuruisin alennuksin siten, että 1 päivänä tammikuuta 2022 korotus on nolla.

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vakuutuskassalain (1164/1992) 8 a §:n 2 momentti, 12 §:n 8 a ja 8 b kohta, 7 luvun otsikko, 79 §:n 2 ja 3 momentti, 83 a—83 e ja 132 § sekä 134 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 8 a §:n 2 momentti laissa 250/2002, 12 §:n 8 a ja 8 b kohta laissa 420/2003, 7 luvun otsikko laissa 1322/1997, 79 §:n 2 momentti laissa 84/1999, 83 a § laeissa 1322/1997, 84/1999 ja 250/2002, 83 b § laeissa 392/2006 ja 1123/2006, 83 c ja 83 e § laissa 1123/2006, 83 d § laeissa 1123/2006 ja 223/2011, 132 § laeissa 420/2003, 1324/2004 ja 252/2006 sekä 134 §:n 2 momentti laissa 252/2006, sekä

lisätään lakiin uusi 83 u § seuraavasti:

8 a §

Jos eläkekassan lakisääteistä toimintaa harjoittavan tai sen lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää toiseen osastoon. Ylikatteen siirto lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellyttää kuitenkin Finanssivalvonnan suostumusta. Siirrettäessä ylikatetta lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellytetään lisäksi, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

12 §

Vakuutuskassan säännöissä on mainittava:

8 a) eroavan tai erotetun osakkaan velvollisuudet eläkekassaa kohtaan, erityisesti koskien osakkaan velvollisuutta täydentää vakavaraisuuspääomaa 132 §:n 9 momentissa tarkoitettua tilanteessa;

8 b) eläkekassaan liittyvän osakkaan velvollisuudesta täydentää vakavaraisuuspääomaa 134 §:n 2 momentissa tarkoitettua tilanteessa;

7 luku

Vakuutusmaksut, vastuuvélka ja vakavaraisuuspääoma

79 §

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa sitoumuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä sitoumuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla. Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan osalta vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös vakavaraisuuden ylläpitoon tarkoitettua lisävakuutusvastuuta. Vakuutusmaksuvastuuta lisäävää tai vä-

hentävää lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvélan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen ja vakuutusmaksujen alentamiseen siten kuin asianomainen ministeriö määrää. Muuta kuin ainoastaan lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös sellaista Finanssivalvonnan määräämät ehdot täyttävää vakuutettujen etuuksien tuleviin korotuksiin tarkoitettua vastuuta (*indeksikorotusvastuu*), jota perusteiden mukaan ei saa käyttää muun kuin sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvélan laskuperusteiden muuttamisesta.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutus tapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä siltä osin kuin eläkekassalle on syntynyt työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain (1272/2006) mukaista vastuuta sekä runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuuo pillisesti laskettavaa tasoitusmäärää.

83 a §

Jos yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan tai lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän eläkekassan tai vastaavasti sen osaston vastuuvélan ja muiden velkojen yhteismäärän, erotusta vastaava ylikate saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa eläkekassan osakkaille vakuutusteknistén vastuuvélkojen suhteessa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Edellytyksenä lisäetuja myöntävän osaston palautukselle on, että lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 83 d §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

Siltä osin kuin 1 momentissa tarkoitettu erotus on karttunut jäsenten suorittamista jäsenmaksuista, ei palautusta osakkaalle voida tehdä.

Jos eläkekassan työntekijän eläkelain mukais- ta toimintaa koskeva vakavaraisuuspääoma ylit-

tää vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan yllite 83 d §:ssä säädetty edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa osakkaille. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Osakkaille voidaan 111 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa palauttaa ne varat, jotka ylittävät 132 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetun määrän, edellyttäen, että eläkekassa on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitetusta hakemuksesta ja hakemuksessa annettavista selvityksistä.

83 b §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskevalla vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan tämän toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät eläkekassan sanotusta vakuutustoiminnasta johtuvat velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset, siten kuin siitä 2—7 momentissa säädetään ja 7 momentin nojalla tarkemmin määrätään. Vastuovelkaa laskettaessa ei oteta huomioon 79 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta eikä mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettua tasoitusmäärää.

Vakavaraisuuspääomaan luetaan seuraavat erät:

- 1) rahana maksettu takuupääoma tai pohjarahasto;
- 2) vararahasto ja muut oman pääoman rahastot;
- 3) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;
- 4) kirjanpitolain 5 §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset varaukset;
- 5) lisävakuutusvastuu;
- 6) omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin

sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä;

7) tasoitusmäärä;

8) osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, joka on enintään 4 prosenttia eläkekassan toimintapiiriin kuuluvien palkkasummasta, edellyttäen että erä täyttää 83 u §:ssä asetetut vaatimukset;

9) eläkekassan hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella muut 1—8 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Sellaisessa eläkekassassa, jossa on järjestetty sekä lakisääteinen eläketurva että sitä täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva, voidaan 2 momentin 1—4, 6 ja 8 kohdan mukaiset erät lukea vakavaraisuuspääomaan siltä osin kuin ne kuuluvat lakisääteistä eläketurvaa harjoittavalle osastolle tai ovat kyseisen osaston omaisuutta.

Vakavaraisuuspääomasta vähennetään:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;
- 2) taseen kirjanpitoarvojen ja omaisuuden käypien arvojen positiivinen erotus;
- 3) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä.

Sellaisessa eläkekassassa, jossa on järjestetty sekä lakisääteinen eläketurva että sitä täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva, 4 momentissa luetellut erät vähennetään vakavaraisuuspääomasta siltä osin kuin ne kuuluvat lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavalle osastolle tai ovat kyseisen osaston velvoitteita.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 2 momentin 6 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitetut joukko-velkakirjat ja vastaavat muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan arvostaa eläkekassan vakavaraisuuspääomassa niiden käyvästä arvosta poikkeavasti.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakavaraisuuspääomaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

83 c §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuo-

den vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

83 d §

Eläkekassan tulee siirtää vuotuinen sijoitustoiminnan tulos 79 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi eläkekassa voi siirtää lisävakuutusvastuuseen 8 a §:n mukaista ylikatetta lisäetuja myöntävästä osastosta. Sijoitustoiminnan tuloksen ja ylikatteen siirtämisen jälkeen lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa tai purkaa vakuutusmaksuilla siten kuin tämän pykälän 2—7 momentissa säädetään. Lisäksi eläkekassa voi purkaa lisävakuutusvastuuta vakavaraisuuspääoman ylittsen palautuksena siten kuin 83 a §:n 3 momentissa säädetään.

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa vakuutusmaksuilla vakavaraisuusrajan nelinkertaiseen määrään (*vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä*) saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen ja vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla vahvistettuihin vastuuvelan laskuperusteisiin.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, lisävakuutusvastuuta ei saa purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen. Jos vakavaraisuutta ei voida muulla ta-

voin vahvistaa, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla. Jos vakavaraisuuspääoma kuitenkin alenee 1 momentin mukaisen sijoitustoiminnan tappioiden siirtämisen jälkeen alle vakavaraisuusrajan, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla vakavaraisuusrajaan saakka.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, lisävakuutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava vakuutusmaksujen alentamiseen vuositain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkekassan on järjestettävä toimintansa siten, että vakavaraisuuspääoman määrä alenee enimmäismääränsä pienemmäksi.

Tätä pykälää sovellettaessa vakavaraisuuspääomasta vähennetään 83 b §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettu osakkaan lisämaksuvollisuuteen perustuva erä.

83 e §

Eläkekassan hallituksen tulee vahvistaa osana sijoitussuunnitelmaa vakuutusmaksujen käyttämistä vakavaraisuuden tukemiseen koskeva riskienhallintasuunnitelma viideksi vuodeksi. Vakavaraisuuden heikentyessä vakuutusmaksujen korotustarve ei saa muodostua niin suureksi, että se vaarantaisi osakkaan maksukyvyn. Suunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle. Eläkekassan on laadittava uusi suunnitelma, jos Finanssivalvonta katsoo, ettei riskienhallintasuunnitelmaa voida toteuttaa. Eläkekassan hallituksen tulee soveltaa suunnitelmaa vuotuisen vakuutusmaksutason asettamisessa.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi eläkekassan taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin vuoden tai erityisistä syistä Fi-

nanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vähimmäispääomavaatimus, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden kuluessa vähimmäispääomavaatimuksen. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaa enintään kolmella kuukaudella.

Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemat määräykset 1—3 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisesta ja toimittamisesta.

83 u §

Voidakseen lukea vakavaraisuuspääomaan 83 b §:n 2 momentin 8 kohdan mukaisen osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän, eläkekassan tulee kuvata 83 e §:n mukaisessa riskienhallintasuunnitelmassa mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkekassan sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan vakuutusmaksuilla tai vakuutusmaksujen alennuksia rajoitetaan. Eläkekassan osakkailla tulee olla saatavissa tieto erän käyttämisestä vakavaraisuuspääomassa.

Osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkekassan tulee seurata riskienhallintasuunnitelmassa erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkekassa ei voi lukea mainittua erää vakavaraisuuspääomaan, jos eläkekassan toiminta ei vastaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Luettuaan vakavaraisuuspääomaan osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän eläkekassan on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän keskimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkekassan vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavarai-

suuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeama lisää merkittävästi eläkekassan toiminnan riskejä, eläkekassan tulee rajoittaa lisävakuutusvastuun käyttöä vakuutusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkekassan vakavaraisuuspääomasta on muodostettava muista kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi sallia edellä mainitun erän lukemisen 2 vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laske- misesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 23 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

132 §

Vakuutuskassa (*sulautuva kassa*) voi Finanssivalvonnan suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen vakuutuskassaan (*vastaanottava kassa*) siten, että sulautuvan kassan vastuu sekä muut velat ja varat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle kassalle. Vakuutuskassa (*luovuttava kassa*) voi niin ikään siirtää Finanssivalvonnan suostumuksella vastuunsa toiselle kassalle, eläkesäätiölle (1774/1995) tarkoitetulle eläkesäätiölle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*). Eläkekassa voi myös Finanssivalvonnan suostumuksella luovuttaa kassassa olevan yhden osakkaan vakuutusta koskevan työntekijän eläkelain mukaisen vastuun (*osakaskohtainen vastuu*) toiselle eläkekassalle, eläkesäätiölle tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitetulle työeläkevakuutusyhtiölle.

Siirrettäessä 111 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijän eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen 83 b §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuspääomaa on siirrettävä vähintään vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma on suurempi kuin vakavaraisuusrajaa vastaava määrä, vakavaraisuuspääoma siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai 3 momentissa säädetty määrä, sen mukaan, kumpi näistä määristä on

suurempi. Muu osa vakavaraisuuspääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä 111 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijän eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen vakavaraisuuspääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa Finanssivalvonnan esityksestä vastuun siirtämisissä noudatettavan siirtyvän vakavaraisuuspääoman prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettussa asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vastuun siirtämistä koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä, eläkekassasta luovutettava vakavaraisuuspääoma määritetään tämän momentin mukaan, ja siirtyvää vakavaraisuuspääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaisesti määrätyn vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vastuuta vastaava osuus eläkekassan vakavaraisuuspääomasta, eläkekassasta luovutetaan luovutettavaa vastuuta vastaava osuus vakavaraisuuspääomasta ja luovutettua vakavaraisuuspääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vastuun osuutta eläkekassan vakavaraisuuspääomasta on eläkekassan vakavaraisuuspääoman tasoa määrittäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä. Muu osa vakavaraisuuspääomasta voidaan pa-

lauttaa osakkaille siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä vakavaraisuuspääomaa 2 ja 3 momentin mukaisesti siirrettävän vakavaraisuuspääoman tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava vakuutuslaitos voi lukea vakavaraisuuspääomaansa.

Luovutettaessa 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta vastaanottavalle eläkelaitokselle on omaisuutta siirrettävä siirtyvää vastuuvelkaa ja siihen sisältyvää, 3 momentissa tarkoitettua siirtyvää vakavaraisuuspääomaa vastaava määrä. Siirrettävä omaisuus arvostetaan käypään arvoon. Luovutettaviin varoihin tulee ensisijaisesti sisällyttää eroavan osakkaan toimintaan liittyvät sijoitukset, jollei toisin sovi. Jos vakuutustoiminnan luovuttamisesta tehdyssä sopimuksessa ei muuta sovi, muut varat siirretään rahana. Luovutettavaan vastuuseen katsotaan tällöin kuuluvan:

1) osakkaan voimassa oleva vakuutus ja sitä välittömästi edeltäneet saman osakkaan teknisestä syystä kassassa päätetyt vakuutukset; sekä

2) osakkaaseen sulautuneen toisen osakkaan vakuutus, joka on ollut sulautumishetkellä voimassa kassassa ja joka on päätetty osakkaan sulautumisen vuoksi.

Sulautumista koskeva sopimus on kummankin kassan kassankokouksen hyväksyttävä. Vastuun siirtämistä koskeva sopimus on luovutettavan kassan kassankokouksen sekä, jos vastuun siirtäminen tapahtuu toiselle vakuutuskassalle, vastaanottavan kassan kassankokouksen hyväksyttävä. Päätös on sulautuvan tai luovutettavan kassan osalta pätevä vain, jos sitä on kannattanut sama äänten enemmistö, joka vaaditaan asetettaessa kassa selvitystilaan 111 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa. Eläkekassan tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaisen vastuun luovuttamisesta päätöksen tekee kassan hallitus, jollei muualla tässä laissa tai kassan säännöissä toisin säädetä tai määrätä. Jos kuitenkin siirrettävä vastuuvelka on enemmän kuin kymmenen prosenttia kassan koko työntekijän eläkelain mukaisesta vastuuvelasta, on siirrosta päätettävä kassankokouksessa. Sulautumisesta ja vastuun siirtämisestä voidaan päät-

tää, vaikka sulautuva tai luovuttava kassa on asetettu selvitystilaan.

Seuraavat asiakirjat on vähintään kahden viikon ajan ennen kassankokousta pidettävä kassan toimistossa jäsenten, osakkaiden ja edustajiston jäsenten nähtävinä sekä asetettava nähtäviksi kassankokouksessa:

1) sulautumista tai vastuun siirtämistä koskeva sopimus;

2) hallituksen selostus niistä seikoista, joilla voi olla merkitystä harkittaessa sulautumista tai vastuun siirtämistä koskevan sopimuksen hyväksymistä;

3) jos vastaanottava vakuutuslaitos on vakuutuskassa, sen säännöt ja niitä koskeva sulautumisesta tai vastuun siirtämisestä johtuva muutosehdotus; sekä

4) jäljennökset sulautuvan ja vastaanottavan kassan viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos kyseessä on vastuun siirtäminen toiseen kassaan, luovutettavan kassan ja vastaanottavan kassan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista.

Kokouskutsussa, joka toimitetaan sulautumista tai vastuun siirtämistä käsittelevään kassankokoukseen, on ilmoitettava 7 momentissa mainittujen asiakirjojen pitämisestä nähtävillä.

Siirrettäessä vastuun osa on vastaavasti noudatettava, mitä vastuun siirtämisestä säädetään. Siirrettäessä 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta osakas, jonka vakuutuksia koskevaa vastuuta siirretään, on velvollinen täydentämään vakavaraisuuspääomaa 3 momentin mukaisesti siten kuin siitä tarkemmin määrätään kassan säännöissä. Eläkekassan 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaisen vastuun siirtäminen ei kuitenkaan ole mahdollista, jos saman vastuun tai sen osan vastaanottamisesta on siirtohetkellä kulunut vähemmän kuin viisi vuotta. Tällöin edellytyksenä vastuun osan siirtämiselle eläkesäätiöön on lisäksi, että siirrettävään vakuutuskantaan liittyvissä vakuutuksissa on yh-

teensä vähintään 300 vakuutettua ja että työnantajat, joiden vakuutuksiin liittyvää vakuutuskantaa siirretään, ovat eläkesäätiölain 115 §:n 1 momentissa tarkoitettuja työnantajia.

134 §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työnantajakohtaista vakuutuskantaa, 132 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta tai työntekijän eläkelain mukaista vakuutustoimintaa tulee vastaanotettavaa vakavaraisuuspääomaa olla vähintään tämän lain 132 §:n 3 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos tällöin luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän osakkaan on täydennettävä vakavaraisuuspääomaa edellä tarkoitettuun määrään saakka.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Mitä muualla laissa säädetään eläkekassan toimintapääomasta, koskee tämän lain tultua voimaan eläkekassan vakavaraisuuspääomaa.

Eläkekassan vakavaraisuuspääoman 83 b §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettua erän enimmäismäärää voidaan korottaa siten, että eläkekassan vakavaraisuus suhteessa työeläkevakuutusyhtiöiden keskimääräiseen vakavaraisuuteen on lain voimaantullessa sama kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2012. Korotettu enimmäismäärä pysyy samansuuruisena suhteessa vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävään vastuuvelkaan lain voimaantulosta 31 päivään joulukuuta 2017. Tämän jälkeen korotuksen määrä alenee vuosittain tasasuuruisin alennuksin siten, että 1 päivänä tammikuuta 2022 korotus on nolla.

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 193 a §:n 1 momentti, 206 §:n edellä oleva väliotsikko, 207—209 § ja 210 §:n otsikko, sellaisina kuin niistä ovat 193 a §:n 1 momentti, 208 § ja 210 §:n otsikko laissa 1233/2009, seuraavasti:

193 a §

Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Eläkekassan tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittäväenä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuvetkaan, vakavaraisuuspääomaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä eläkekassan ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen välisiin liiketoimiin.

Vakavaraisuus ja vakavaraisuuspääoma

207 §

Vakavaraisuuden järjestäminen

Eläkekassan vakavaraisuuspääoma ja muut eläkekassan vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu ja arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

208 §

Vakavaraisuusrajan ja vakavaraisuuspääoman laskeminen

Eläkekassan vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvetkan kattamisesta annetun lain mukaisesti. Vastuuvetkana käytetään tällöin tämän lain 202 §:n mukaista vakuutusteknistä vastuuvetkaa.

Eläkekassan vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan varojen on katsottava ylittävän eläkekassan velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset noudattaen työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 16 a §:n 5 ja 8—10 kohtaa, 16 b §:ää, 16 c §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 3 momenttia, 16 d §:n 2, 4, 5 ja 6 kohtaa sekä 16 e §:ää. Velkoihin kuuluvana vastuuvetkana käytetään 1 momentin mukaista vakuutusteknistä vastuuvetkaa.

Eläkekassan on toimitettava Finanssivalvonnalle laskelma vakavaraisuuspääomaa koskevien määräysten täyttymisestä.

209 §

Vakavaraisuuden vahvistamista koskevat suunnitelmat

Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin 208 §:n mukainen vakavaraisuusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin kolmasosa 208 §:n mukaisesta vakavaraisuusrajasta, eläkekassan on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma on kolmen kuukauden kuluessa vähintään kolmasosa 208 §:n mukaisesta

vakavaraisuusraja. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaa enintään kolmella kuukaudella.

210 §

Vakavaraisuutta ja vakavaraisuuspääomaa koskevat määräykset

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2012
